

MAGYAR SIKETNÉMA-OKTATÁS

„SIKETNÉMA-INTÉZETI TANÁROK ORSZ. EGYESÜLETÉNEK“ HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden hó elsején.
Előfizetési díja egy évre 100 K.,
nem tagoknak 120 K.

Szerkeszti: Dr. Bárczi Gusztáv.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

TARTALOM. Az aranydió. — *Külföldi Szemle.* — A tanárképzés Szászországban. —
Pályaválogatás. — *Különtétel.* — *Szerkesztői üzenet.*

Az aranydió.

A „Kansz“ középfokú iskolák csoportja választmányi ülésén a referádák-lól hallottuk, hogy a kultuszminiszter úr a középiskolai tanároknak aranydiót ígért a karácsonyi ünnepekre. A tanárság várja a megígért aranydiót és mi, akik ég és föld között lebegünk, azt hisszük, méltán bízunk abban, hogy a nagy diók közé részünkre is fog egy-egy kisebb fajta dióeska keveredni.

A gond mindig nehéz, de ilyenkor karácsony táján hatványozottabban nehezedik ránk, amikor az ünnepet mi is ünneppé akarjuk tenni családjaink számára. Tele vagyunk azonban aggódó félelemmel, hogy a dióval való ünnepelni akarásunk csak szerény óhajítás marad, dió nélkül pedig oly kevéskénk van, hogy az még a hétköznapiakra sem elegendő, annál kevésbé gondolhatunk saját erőnköböl arra, hogy magunknak és családunknak csak félig-meddig is boldog, örövendő karácsonyestét szerezhessünk.

A tanárság mindenkor szerény volt a kéréseiben s most is százszor inkább adni szeretne, mint kérni. Valahányszor azonban a kérés nem kellemes szerepére vállalkozik, iparkodik igényét hazafias gondolkodásával összeegyeztetni. De éppen ez a hazafias gondolkodás vezeti rá a tanárságot arra az igazságra, hogy a jövő Magyarországa fundamentuma csak a jól fizetett tisztviselő, első sorban pedig a tanár lehet, mint aki előkészítője annak a gárdának, amelyik Magyarország felépítéséhez a köveket majd össze fogja hordani. Nem lehet tehát a tanárságot szerénytelenséggel megvádolni, amikor nemzetmentő és nemzeti életet megalapozó munkájáért, a megélhetés legminimálisabb feltételeit hangoztatja és kérelmezi, már csak azért sem, mert az úgynevezett „öszirózsás forradalom“ után, — melyre különben nem szívesen hivatkozunk, — a tisztviselők minden kategóriája előlépett, egyedül a tanárság nem. Igaz, hogy az 1919-ben eszközölt előléptetések visszamenő érvényűek voltak, de státusunk akkor is rövideget szenvedett, mert pl. a már részünkre biztosított két VI-ik f. o. állás, valamint a minisztertanács határozata folytán megjelent tiltó rendelet következtéseképpen, az azóta megüresedett állások sem töltettek be és sajnos, mint értesülünk, a két VI-ik fizetési osztályon kívül a többi üres állás nem is tölthető be, minthogy az 1921—22. évi költségvetési törvény, az ezt megelőző költségvetés 196 állása helyett már csak 160 állás javadalmáról gondoskodik. Ha a legutóbbi 24 rendkívüli kinevezés az 1921—22. évi költségvetésben felvett állásokat nem terheli, akkor az üres állások betöltését még várhatjuk, ellenkező esetben azonban nem. Hir szerint a mostani kinevezések újonnan szervezett „ajándék állások“-ra történtek és az üresen maradt állásokat nem érintik. Erre vonatkozólag azonban biztos és megnyugtató értesülésünk nincs.*)

*) Már van pozitív értesülésünk, hogy ez a 24 kinevezés újonnan szervezett állásokra történt! Szerk.

Annai megállapítható, hogy a 196-ról 160-ra csökkent állások száma szerint nemcsak a megszállott területen maradtak állásai szűntek meg, hanem még néhány olyan állás is töröltetett, amely nyugdíjazás, vagy halálozás folytán ürtült meg.

Ez szomorú kilátás a jövőre nézve, mert ha még a természetes fogyás következtében felszabadult állások sem töltetnek be, új állások pedig nem szerveztetnek és tanerő-szükséglet által sem szaporodik a létszámunk, akkor könnyen megeshetik, hogy a most 15—16 évvel bíró kartársaink később érik el azt a fizetési fokozatot itt, mint amelyet elértek volna, ha elemi iskolánál maradnak.

Mit kérünk tehát aranydióképen!? Kérjük elsősorban annak a memorandumnak a megszívlelését és kedvező elintézését, melyet a középfokú iskolák csoportja a „Kansz.“ útján ültékes helyre felterjesztett. Ebben a felterjesztésben státusunk olyan rendezését kérelmeztük, hogy a gyógypaedagógiai tanárok 10%-a a VI.-dik, a többiek pedig egyformán számarány szerint a VII.-ik, VIII.-ik és IX.-ik fizetési osztályba soroltassanak.

Ez a kérésünk azonban a karácsonyi diónak csak az egyik gerezdje lehet, mert az általános és folyton felfelé emelkedő drágaság a sürgős segítyt is involválja.

A tavasz-félel, amikor a „Kansz“, középfokú iskolák csoportja, a tanárság anyagi érdekeinek előbbre vitele ügyében eljárt a minisztériumban, a valuta javulása volt az a beigért mód, amely a tisztviselők megélhetését öszre-t. i. most az őszre —, tűrhetőbbé tenni hivatva lett volna. Mi balga gyermek módjára számítottunk! 1000 K fizetés 5000 K-nak fog megfelelni, minden olcsóbb lesz és mi visszaváltogatjuk eladott butordarabjainkat. Ezzel szemben mi történt? Az, hogy pénzünk értéke a legkisebbre esett, a drágaság a legmagasabbra szökött és ha tavaly szegények voltunk, most nyomorgókká lettünk, akiket mindenki sajnál, de akikben nem segít senki. Szent meggyőződésünk, hogy az akkori ígéret őszinte volt, hiszen azt mutatta egy ideig a korona vásárló ereje is, és mi hittük, hogy ezt a tanévet már jobb körülmények között fogjuk megnyitni. Csalódtunk, mint már annyiszor! Tudjuk, hogy a pénzügyi politika, mely rajtunk segíteni akart, jó szándékú volt, de hogy az a szándék szerint nem sikerülhetett, azt egy gyermekkori visszaemlékezéssel világíthatnám meg legjobban. Tél idején feltűnt falunk végén nagy, sátoros kocsi-jával az árús. Hangját még nem hallottuk, de mi gyermekek már messziről megismertük az aszalt körtés tótót. Csintalanságból a kocsni mögé lopódtunk, és a féket észrevétlenül becsavartuk. Megnyúlt a „Szürke“ a sáros úton, sőt nagyot fujva meg is állt. A mi tótunk jól tudta, honnan fuj a szél, ostorával sebesen osztotta ránk az igazságot s utána vigán fordult a kerék a másik ház elé.

Tanulság! Félre a kerékkötőkkel s akkor karácsony estén a tisztviselő családoknál is boldogan zeng majd az ének: Dicsőség... békesség...!

Puha László.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

A Blätter für Taubstummenbildung 1921. 34. évfolyamában megjelent egyes szakcikkék, értekezések és előadások kivonatolva ismertetése helyett, helyszűke miatt csak a megjelent cikkek, füzetek, folyóiratok és könyvek címét közöljük. Az 1921. januári számban R. Lindner, Leipzig: A siketnéma-oktatás fontosságáról ír. — Ottó Wiedner-Neuköln: A siketnéma álláspontja a jel, hang és írásbeszédben és ezek egymás közötti vonatkozása a tanításban — címen folyótálagos hosszabb cikket közöl.

A februári számban Gotthilf Kull, Zürich: Történeti visszapillantás a vakok és siketnémák zürichi intézetében 1809—1916. címen folytatólagos közlemény. Wilhelm Schmer, a szóképolvasás módszeréről értekezik.

A márciusi számban Kropp Vriezen: A gépies beszéd a munkaiskolában. E. Schmeißing-Stettin: Az iskolafilm a siketnéma intézetben és a siketnémák filmje. — F. Güssow: Számtankönyv a felsőfokon.

Az áprilisi számban Franz Ruffieux, Elbertfeld: A siketnéma természetes beszédfejlődése a tanítás első évében.

A májusi számban, H. Koch Tilsit: Veszély fenyegeti-e a német módszert? Ernst Emmerig, München: Licentiat Lassoról, Pedro Ponce de Leon tanítási eredményeinek eddig ismeretlen szemtanújáról ír. Otto Walter, Weimar: A beszéd megvilágítása alaki szempontból. Franz Rittmeier, Erfurt: A régiebb és az újabb szerű munkaiskola.

A júniusi számban G. Ferreri: történeti tanulmány a siketnémák neveléséről. — Lorenz-Cassimir-Würzburg: Az olvasókönyv kérdéséhez. Megelégedhetünk-e? Nem!

P. Hirsch-től: A siket gyermekekkel való foglalkozásnak lehető legkorábban való megkezdéséről.

A júliusi számban: A siket beszédje és az élet kívánalmai. Pünkösdkor a rajnamenti siketnéma tanárok közgyűlésének két előadási tárgya:

I. Oktatásunk életforrása. Intuitio és Analysis. N. Menke.

II. Az intézetből kilépett növendékek szellemi gyámolítása. Peschke, Köln. Visszapillantás a képirásos módszerre. R. Lindner, Leipzig.

Füzetek. — Folyóiratok. — Könyvek.

1. Geiser Johannes, Schleswig, saját kiadásában: Adalékok a siketnémák továbbképzéséhez és szórakoztató foglalkoztatásához. 1. A siketnéma az ókorban és a középkorban. 2. Munkanélküliek gyámolítása.

2. A gyermektanulmányi és gyógyító nevelői folyóirat 161. füzetének mellékleteként Stier orvos prof.-tól: A Psychopathia felismerése és kezelése gyermekeknél és ifjaknál.

3. Ferreri, Giulio, Disegno storico dell'educazione dei Sordomuti, 3 vol. Előz. jelentés.

4. Új tankönyv a siketnémák tanítása szolgálatában. Természeti ismeretek siketnémák részére. Négy füzetben. V—VIII. oszt. számára. Weisenfelsi kollégák kiadásában.

5. La Paraula. A beszéd című folyóirat a barcelonai városi siketnéma intézetben, 1918. jan. 1-ével megindult.

6. Binnert dr.: A hallás. A fülbántalmak szociális jelentősége, azok elhárítása. Weichert kiadása, Berlin.

7. Wende Gusztáv: A siketnémaság befolyása a gyermek szellemi és beszéd-beli fejlődésére. — Ez az értekezése a könyvpiacra még nem jelent meg.

8. G. Panconcelli-Calzia: Kísérleti Phonetika.

(P.)

A tanárképzés Szászországban.

„A szászországi közoktatásügyi minisztérium 1920. április 20-án kelt rendelete a siketnémák és nagyothallók nyilvános iskolai tanárainak képzése és vizsgarendje tárgyában.

Az alább következő határozmányok és vizsgálati szabályzat a kihirdetés napjával lépnek életbe.

Dresden, 1920. április 20.

Kultusz- és közoktatásügyi minisztérium:

Dr. Seyfert.“

„A siketnémaintézeti tanárok képzésére vonatkozó határozmányok.

1.

Az alább közölt „Vizsgálati szabályzat a siketnémaintézeti tanárok részére“ 3 §-a*) szerint vizsgálatra csak azon jelöltek bocsájtatnak, akik az előirt előzetes tanfolyamot elvégezték.

E tanfolyam elvégzése minden tanárgyakornokra kötelező, aki valamely nyilvános siketnémaintézetben, vagy nagyothallók iskolájában alkalmaztatik.

2.

A kiképzés, amely elméleti és gyakorlati irányú, általában 5 évig tart.

3.

Az elméleti kiképzés anyaga:

a) Az általános pädagogiai, pszichológiai és gyermekpszichológiai ismeretek mélyítése.

b) A siketnémák és nagyothallók oktatásügyének történelme, didaktikája és methodikája.

c) Psychopathologia, a beszéd psychológiája, phonetika és a beszéd pathológiája a siketnémaügy szempontjából.

d) Bevezetés a jelnyelvbe.

e) Gyermekvizsgálat. (A siketnéma, nagyothalló és beszédhibás gyermekre vonatkozó önálló vizsgálódásra és megítélésre való képesítés.

4.

A gyakorlati kiképzés anyaga:

a) Hospitálás.

b) Tanítási gyakorlatok végzése.

c) A hallási és beszédbeli fogyatkozásban szenvedők kezelése.

d) A szakrajzban és kézügyességben való kiképzés. (Skizzieren und Formen.)

5.

A 3a és 3c alatt említett szakokból a kiképzés az egyetemen (főiskolán), a szakrajzból és kézügyességből valamely akadémián vagy iparművészeti iskolán és a többi tárgyakból az intézeti szaktanárok által.

6.

Részletintézkedések eszközését a minisztérium fenntartja magának.

7.

Az intézeti igazgatók minden iskolai félév végén a tanárgyakornokok kiképzésének menetéről és állapotáról jelentést tartoznak tenni a minisztériumnak.“

(A vizsga-szabályzatot lapunk szűk terjedelme miatt nem közölhetjük. Szerk.)

(Blätter f. Tausthldg. 1920. 14—15. sz.)

*) 3. §. Vizsgálatra ama tanérok bocsájtatnak, akik rendes tanítói (elemi és középiskolai) képesítéssel bírnak és valamely szászországi szakintézetben működő szaktanfolyamon résztvettek.

Pályaváltoztatás.

A közel multban egy értékes emberünk különös körülmények közt hagyta el pályánkat. Ki ne emlékeznék az idősebb kartársak közül Dávid Mihályra?

A nagyhangú Miskára, a kedves jó cimborára, a derék és mindig szolgálatkész kartársra, a kifogylatlatlan, szellemes recitátorra, a jeles pedagógusra, könyvbírálóra stb.?

E jó emlékek még a háború előtti világból valók. Hogy mit tett, merre járt a háború alatt s azóta, hogy a ránk erőszakolt békét szenvedjük, kevesen tudják. Sajnos lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy viselt dolgaival részletesebben foglalkozzunk. Egylőre csak az oláhokkal szemben tanusított hazafias magatartásnak néhány jellemző esetére kívánunk rámutatni.

Mint utóbb besorozott B. osztályú népfőkelő, mint nélkülözhetetlen a katonai szolgálat alól ideiglenesen föl volt mentve. De amikor látta, hogy szövetségeseinknek hiit legundokabb ellenségünk: az oláh is hátba támad bennünket, önként jelentkezett a legkényesebb és egyttal a legveszedelmesebb szolgálatra. Mint az I. hadsereg hírszerző osztályának nyomozója kitűnő szolgálatot tett a hadseregnek, melyekért ismételt elismerésben volt része. Bátorságát, merészségét jellemzi az, hogy mint proscibált egyén mert lejőnni Kolozsvárra akkor, amikor ott már az oláhok voltak az igazságosztó urak. Mindnyájan tudtuk, hogy kényes ügyben jár. Az oláhok is sejtették ezt s azért mindjárt jelentkezése alkalmával lecsípték. Faggatták, vallatták amúgy oláh módra, de csak nem tudtak belőle kivenni egy árva kukkot se, de azért továbbra is fogva tartották. Fogalmunk sem volt hová lehetett, amikor egyszerre csak fegyveresen beállít az őrizetére kirendelt s 20 koronával lekenyerezett katona őre egy cédulával, melyben cigarettát kért és egyttal közölte, hogy le van tartóztatva s hogy mivel vádolják, pedig hát ő így és amúgy, szóval ártatlan. Csak természetesen, hogy az igazgató másnap vallomása mindenben földte az övét s így Miska barátunk elkerülve a fölmagasztaltatást, rövid időre kiszabadult fogságából.

Mikor a siketnémák kolozsvári intézete oláh impérium alá került, Dávid Budapestben tartózkodott. A bolsevizmus miatt csak hónapok mulva tudott hazajőnni Kolozsvárra, de akkor meg az oláhok nem akarták őt elismerni. Többszöri furfangos kísérlet után végre mégis sikerült előbb szerzett jogait velük elismertetni és rendszeres fizetését kiutaltatni. De alig hogy ez megtörtént, az oláhok velünk együtt őt is újra elesapták, de csak azért, hogy két nőtlen kartársunk kivételével néhány napra rá régi állásainkba visszahelyezzenek, igaz csak ideiglenes minőségben. Dávid a visszahelyezettek közt volt. Az oláhok erősen számítottak sokoldalú tudására és oláh nyelvismertetére. Gyermekkorát és ifjúságának első éveit Bukarestben töltötte s így alkalma volt az oláh nyelvet jól elsajátítani. Beszéli is úgy az oláh nyelvet, mint kevés bennszülött erdélyi oláh.

Mikor nonsokára újból kenyértörésre került a dolog az oláhokkal s az igazgatót távozásra kényszerítették, a többi kartárssal együtt Dávid is letette a kívánt esküt abban a reményben, hogy így majd több szolgálatot tehet a magyar ügynek.

Dávidot az oláhok a már említett okoknál fogva az igazgatói állással kínálták meg. Ő annak elfogadását ahhoz a föltételhez kötötte, hogy az oláh osztályokkal párhuzamosan a magyar siketnéma gyermekek részére magyar osztályokat is állítsanak fel. Minthogy erre az oláhok hajlandók nem voltak, Dávid Szt. Pált követve otthagya őket az igazgatói állásukkal együtt.

Előbb egy ideig ügynökösködött, majd a hosszúfalusi polgári iskolához került. De itt sem volt maradása. Az oláhok keze itt is elérte. De hogy zaklatásaiktól végkép megszabaduljon, gondolt merészet és nagyot. Hivatalt vállalt a bukaresti m. kir. konzulátusnál. Hogy mily szerencsés pályát választott ezzel, azt mutatja ama körülmény, hogy a m. kir. külügyminiszter úr már is irodaigazgatónak léptette elő. Dávidnak gratulálunk a fényes álláshoz, a konzulátusi hivatalnak pedig Dávidhoz. N. P.

KÜLÖNFÉLÉK.

Titkári hírek. Ezidei őszi választmányi gyűlésünket f. évi szeptember 24-én Váczon tartottuk meg. Cházár András szobra előtt Borbély Sándor, az ünnepi lakomán Deschensky Ferenc tartottak beszédet. Gönczi Gyula 1921. aug. 5-én, Derbészné Kreupl Sarolta aug. 13-án vált ki az élők sorából. A választmányi gyűlésből kifolyólag az elnökség nyomatékosan felhívja a tagok figyelmét a KANSz.-ra és az összesség érdekében ajánlja az oda való belépést. Szabady 25 éves szolgálataát ünnepelte Budapest. Ez évre is kaptunk 5000 korona lapsegélyt az államtól. Talán a fővárostól is kapunk annyit. 10.000 korona azonban csak 5 lapszámra elég. A hiányzó 10.000 koronát lapdíjakban feltétlenül be kell fizetnünk, hogy minden hónapban lapot kaphassunk. Ha valaki lelkiismeretlen, az összességnek árt. Az alapszabálymódosítást Klug, Plichta és Istenes készítik elő. Akinek erre vonatkozóan javaslata volna, juttassa azt Szegedre. Hövényes a Pedagógiai Könyvtárra (Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 8. sz.) hívja fel a tagok figyelmét. A siketnémák tankötelezettségének törvényjavaslatát Nagy Péter és Schulmann Adolf készítik.

Kinevezések. A kormányzó úr Öfömméltósága Berkes János bpesti áll. gyógygyed. igazgatót a VI. fiz. osztályba kinevezte. — A vall. és közokt. min. a gyógygyed. státusba a következő igazgatókat és tanárokat nevezte ki: VII. f. oszt.-ba: Szabados Odón, Horváth Pál, Szabady Géza, Nécsey János, Kondra Mihály, Horváth Attila, Vatter Ferenc, Hövényes Antal, Istenes Károly. — VIII. f. o.-ba: Krupa Pál, Varsányi Ferenc, Györgyfy Ákos, Frey József, Michels Fülöp, Simon József, Szabó Károly. — IX. f. o.-ba: Mayer Dezső, Kunsch Ferenc, Szép József, Ungermann József, Supka Károly, Fizáry Bódog. — X. f. o.-ba: Bernáth Istvánt.

A Siketnémák Cházár András Országos Otthona nov. 6-án tartotta rendes közgyűlését hivatalos helyiségeiben, amikor is 3 évi munkálkodásáról számolt be a vezetőség. A gyűlés lefolyása nívós volt. Elnökké újból Keményffy Károly tanárt választották meg.

Borbély Sándornak „A némák megszólaltatása, vagyis a siketnémák beszéd-tanításának kezdete” című képes abc-je a siketnémák I. osztálya részére már teljesen elfogyott. Miután a szerzőnek, szegény lateiner ember létére, a könyvecske újabb kiadásához az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésére, a közoktatásügyi kormányzatnak kellene gondoskodnia, hogy az a bírálatkor elhangzott javításokkal és pótlásokkal mielőbb második kiadásban megjelenhessen.

Völker igazgató értekezését „A siketnémák kiejtés tanításáról” — melyet legutóbbi közgyűlésünkön olvastott fel a szerző nagy hatás kíséretében, — a M. S. O. januári számában kezdjük közölni.

Továbbképző kurzus siketnéma tanárok részére... Berlinben. (Azt gondoltad: Budapest? Majd itt is lesz... már van is: Dr. Ranschburg Pál egy. tanár továbbképző előadásokat tart, a gyógygyed. tanárok részére.) A berlini kurzus programja: 1. A német nyelv fejlődése. Előadó: Richter egy. t. 2. A beszéd élettana. Előadó: Katzen-schtein egy. tanár. 3. Kísérleti phonetika. Előadó: Gutzmann egy. tan. 4. A német nyelv logikai és grammatikai fölépítése. Előadó: Wahle schleswigi igazgató. 5. Beszédhibák. Előadó: Gutzmann egy. t. 6. A fül és a legújabb ismeretek a hallószerv terén. Előadó: Beyer egy. t. 7. Két vitatást az I. oszt. legújabb reformjait illetően.

A lipesei „Lehrerverein” egy tankönyvet adott ki első osztályosok részére. Meghizatjuk és ismertetjük.

Hallásvizsgálat: Sonntag B. németnyelvű munka teljes útmutatást nyújt ezen a téren. Megrendelhető a szerkesztőség útján.

Zehme, Albertine tollából jelent meg a „Művészi beszéd és ének alapvonalai” c. munka. A sn. tanárokat, mint beszéddel foglalkozókat érdekelni fogja e mű, amely a beszédhibákkal is bőven foglalkozik.

A nagyothallók iskolájához: Z. Kiss János, Hajdu és Magyar kartársak neveztettek ki.

Kegler Ferenc saját kérelmére a vakok budapesti intézetéhez helyeztetett.

Leopold Rezső kartársunk eljegyezte **Mlinkó Margitot**. Mindkettőjüknek szívvel gratulálunk.

Oláh kultúrkép. A siketnémák aradi intézetét a román kormány megszüntette, a temesvári intézetet pedig Foksánba (Óromániába) helyezte. Ez utóbbi rendelkezés ellen — mint a Temesvári Hírlap nov. 15-i számában olvassuk — a város közegezségügyi bizottsága tiltakozását jelentette be. Hogy a tiltakozásnak valamilyen befolyása lenne az ügyre, valószínűleg a bizottság tagjai sem hiszik.

A szegedi intézetben szept. 11-én nyitották meg a tanévet; felvétetett az I. osztályba 40, a II.-ba 18, a III.-ba 10, a IV.-be 10, az V.-be 8, a VI—VIII. osztályba 11 növendék; a foglalkoztatóban 13 nyert alkalmazást, s így az összes növendékek száma 110. Az intézet a folyó tanévben internátust nyitott; a szükséges felszereléseket nagy nehézségekkel bár, de sikerült megszerezni. Nagy baj azonban, hogy e célra tantermeket kellett lefoglalni s hogy nincsen betegszoba. Egy nemes emberbarát, dr. Milkó Endre, hajlandó lett volna 1.300.000 korona költséggel sajátjából a megfelelő helyiségekkel az intézetet kibővíteni, de mire elkészültek a tervek, már 3 millióba került volna az építkezés s emiatt elmaradt.

Rendes osztályokat vezetnek: Gábor Lajos, Gresz József, Kákonyi Sándor, Láng István, Milassin Gyula, Nécsey János, Plichta Béla, Schnitzl Gusztáv, Szabados Ödön és Török Sándor. A tornát és kézügyességet Ábrahám János tanítja. Láng István súlyos betegsége miatt 3 havi szabadságot kapott s most ideiglenesen Ábrahám tanítja osztályát. Zengő Péter a kisegítőhöz osztatott be szolgálatára, azonban — mivel Schnitzl szabadságra megy — a helyette visszarendelt Zengő Péter veszi át osztályát. Az internátus gondnoki tisztét Gyovay D. József látja el.

Az intézet 150.000 korona államsegélyt kapott, azonban ez a fűtés-világítás költségeire sem elegendő s a növendékek ellátására szükséges összegek előteremtése igen nagy gondot okoz az igazgatónak, kinek e célra mintegy 450.000 koronát kell előteremtienie. Ez a mai viszonyok között is szinte lehetetlen feladat s az intézet máris anyagi nehézségekkel küzdöklik.

Státusunk.

Fiz. o.	1921—22. költségvetés szerint	Rendkívüli állás*)	Összesen	Jelenleg betöltve	Betöltendő	Fokozatos előlépés	Betöltés után lesz
VI. ---	2	1	3	1	2	2	3
VII. ---	24	9	33	29	4	6	33
VIII. ---	38	7	45	37	8	14	45
IX. ---	42	6	48	44	4	18	48
X. ---	42	1	43	42	1	8	32
XI. ---	12	—	12	5	7	—	—
Ki nem nevezett ---	—	—	—	3	—	—	—
Mindössze:	160	24	184	161	26	48	161

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A „Magyar Siketnéma-Oktatás“ Olvasóihoz!

1911-ben léptem a siketnéma-oktatás terére. Azóta nagy és nehéz időket élt át társadalmunk s mindnyájan érezzük most, hogy az elmúlt 10 év alatt több évtizedet szenvedtünk át. A szenvedés, a munka a legjobb köszörűköve az ember tudásának és erkölcsének. Mind a kettőből alaposan kivettem a részem. Nem hivatkozásból, nem önzésből szögezem le, hogy többet dolgoztam, mint szenvedtem, talán azért volt, mert a munka annyira elvonta a szenvedésről a figyelmemet, hogy azt észre

*) Legutóbbi rendkívüli kinevezésekkel már betöltve.

sem vehettem, de meg aztán ezt könnyebb is volt elviselnem, hiszen ebben nem voltam egyedül részes, volt aki azt megosztotta velem és sarkalt a további küzdelemre.

Nem érhetett volna szebb jutalom, munkám iránt nem nyilatkozhatott volna meg szebben az én kartársaim bizalma, mint amikor azt parancsolták nekem, „vedd a kezedbe a lapunkat“! És mert én ezt a kiüntetést nem demagógia, nem kor és nem összeköttetések útján, hanem munkásságom elismeréseképpén és a munkámba vetett bizalom hitében kaptam — elfogadtam azt. Elfogadtam pedig azzal, hogy dolgozni fogok a siketekért és némákért.

Lehet, sőt biztos, hogy nem fogok mindenkinek szájaíze szerint dolgozni, ezek már lesznek olyan őszinték és megmondják ezt.

Lehet, sőt biztos, csalódások fognak érni.

Lehet, hogy munkálkodásom eredménytelen lesz, egy azonban lehetetlen s ez az, hogy a siket gyermek érdekét szemem elől elveszítsem. Úgy érzem, hogy akkor, amikor a siket gyermekért szállok harcba, ugyanakkor annak a karnak az érdekeiért is sorompóba lépek, melyre a gyermekcsereg sorsa bízott: a siketnéma tanárokért.

A zászlón, melyet átvettem, két jelszó van írva:

jog és méltányosság; én aranybetűkkel vésem melléje a harmadikat: *munka!*

Lapunkat a béke multához hasonlóan lehetőleg minden hó elsején kézbe kapják olvasóink. Amíg a viszonyok nem engedik, szűk keretek közt. Tartalma mindig egy szakcikk, egy cikk aktuális kérdésekről, hírek és külföldi szemle. Tervbe vettem az évi közgyűlés mellékletét. Ezt szösz szerint, hozzászólásokkal egyetemben egy füzetben fogom szétküldeni.

Ezzel kapcsolatban közgyűlési propagandát is kell csinálnom, remélve, hogy ezáltal a szakoktatás problémáit alaposabban fogják tudni megvitatni közgyűléseinken.

Alapos a reményem, hogy nagyobb pénzösszeghez jut lapunk, s akkor egy pályázatot hirdetünk meg, melyet azonban már most bejelentünk, hogy a pályázóknak legyen több idejük a feldolgozásra. A pályázat címe lesz: „Beszédkönyv a siketnéma-intézetek II—IV. osztálya számára“. Tehát nem vezérkönyvet, hanem tankönyvet kérünk. Feltételekről és díjról annakidején többet.

Feldolgozás alá kerül majd a magyar siketnéma természetes jelnyelve is. Remélve, hogy ezt a kérdést olvasóink élénk figyelemmel fogják kísérni és bőven kapunk közlendő anyagot.

Ugyancsak munkába vesszük a „siketnémaságtant“ is, mely fel fogja ölelni a siketnéma gyermek anatómiáját, élettanát, lélektanát és a prophylaxist.

Ezzel kapcsolatban nem fogunk megelégedezni azokról a gyakorlati vonatkozású kérdésekről sem, melyek a pályaválasztással állanak szoros kapcsolatban. Ennek a kérdésnek a feldolgozását és tisztázását azért gondoljuk jónak, hogy egyes üzemek, cégek figyelmét intézeteinkben nevelést nyert növendékeinkre felhívjuk és növendékeink elhelyezkedését biztosítsuk.

A jelenleg aktuális kérdések fonalát átvesszük, azokat a megváltozott viszonyoknak megfelelően redukálva tárgyaljuk majd a szükséghez képest.

A külfölddel, főleg a németországi intézetekkel, szorosabb viszonyba óhajtunk lépni, ezért szakcikkjeink javát, nyelvükre lefordítva megküldjük nekik.

Hazai intézeteink beléletével, eseményeivel a legnagyobb örömmel kívánunk foglalkozni. Ezeknek a beküldését azonban minden hó 20-ig kérjük.

Teljes akarattal, őszinte ambícióval azon leszek, hogy szaklapunk kedves barátjává váljon minden siketnéma-tanárnak és siketnéma-pártfogónak.

Amilyen szeretettel küldöm szét a számat, olyan melegség fogadja azt mindenütt, ahová bekopogtat.

Dr. Bárczi Gusztáv.

Kiadó és laptulajdonos: a Siketnéma-intézeti Tanárok Orsz. Egyesülete.

Kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Festetich-utca 3. szám.

Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai R.-T. Budapest, VIII., Nap-utca 13.